WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 5 lipca 2017 r.

ZP-KNPS.431.6.17.2017.MS

Pani
Teresa Gajowczyk
Kierownik
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Obornikach Śląskich

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 10 – 12 maja 2017 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.), zwanej dalej „ustawą" oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 ze zm.) zespół kontrolerów: Małgorzata Siłka - inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Krzysztof Jakubowski - inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Obornikach Śląskich, ul. Trzebnicka 1, 55- 120 Oborniki Śląskie z zakresu realizacji zadań wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 17 ust. 1, art. 17 ust. 2, art. 18 ust. 1 i zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 10 maja 2017 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 15 grudnia 2016 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2017 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Teresa Gajowczyk, powołana na stanowisko Kierownika Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Oborniki Śląskie Nr 0138/7/90 z dnia 9.10.1990 r.

Pani Teresa Gajowczyk ponosi odpowiedzialność za realizowane zadania w okresie objętym kontrolą.

Podpisany w dniu 26 czerwca 2017 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obornikach Śląskich w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Gmina Oborniki Śląskie nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w mieszkaniach chronionych (art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy).

Kierownik Ośrodka nie posiada upoważnienia do wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na podstawie art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 ze zm.). Decyzje w tym zakresie wydaje Burmistrz Obornik Śląskich.

Ustalono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4, 5 ustawy, nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2 i 3a ustawy.

Gmina na swoim terenie nie prowadzi i nie zapewnia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy).

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6 ustawy. Pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7, 8 i 9 ustawy nie były realizowane. Ponadto Ośrodek koordynuje realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, zgodnie z art. 110 ust. 4 ustawy.

Gmina nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy).

W Gminie Oborniki Śląskie zadanie wskazane w art. 110 ust. 5 ustawy, dotyczące wytaczania powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy, nie było realizowane z uwagi na brak potrzeb w tym zakresie.

Ośrodek nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy).

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obornikach Śląskich składał Radzie Miasta coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

a) brak wymaganych kwalifikacji uprawniających do zajmowania stanowiska specjalisty pracy socjalnej,
b) brak pisemnego udokumentowania przyznawania pomocy w formie schronienia za okres poprzedzający dzień złożenia wniosku,
c) brak wskazania miejsca świadczenia usług opiekuńczych w decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych,
d) błędne dokumentowanie dochodu rodziny w sprawach dotyczących dożywiania dzieci.

Kierownik M-GOPS w Obornikach Śląskich spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej. Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych, wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Pani Justyna Krzystaszek od dnia 21.01.2015 r. awansowała na stanowisko specjalisty pracy socjalnej. Posiadane kwalifikacje nie uprawniają do zajmowania w/w stanowiska, ponieważ pracownik nie posiada wymaganej specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, a ukończone wyższe studia zawodowe nie uprawniają do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł, wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, otrzymywało 9 pracowników socjalnych realizujących pracę socjalną w środowisku (w tym jeden zatrudniony do 30.06.2016 r.). W aktach personalnych pracowników socjalnych znajdują się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie powyższego dodatku oraz przyjęte i podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Oborniki Śląskie zamieszkałą przez 19 995 mieszkańców (według stanu na dzień 31.12.2016 r.), w tym 323

rodziny i osoby samotnie gospodarujące objęte pracą socjalną w 2016 r. i 388 w 2017 r. W Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Obornikach Śląskich na dzień kontroli zatrudnionych było 8 pracowników socjalnych terenowych.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku M-GOPS w Obornikach Śląskich wskaźnik ten jest spełniony w stosunku do liczby osób i rodzin objętych pracą socjalną.

W sprawach dotyczących udzielania schronienia stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. We wszystkich sprawdzonych sprawach udzielano pomocy w postaci schronienia od daty wcześniejszej niż data złożenia przez stronę wniosku o udzielenie tej formy pomocy.

   Z akt spraw nie wynikało, że schronienie za ten okres zostało przyznane z urzędu. Przyznanie pomocy w tej formie, od daty wcześniejszej niż faktyczna data złożenia wniosku przez stronę, powinno mieć uzasadnienie w udzieleniu pomocy w postaci schronienia z urzędu – zgodnie z art. 102 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W aktach nie udokumentowano pisemnie faktu przyznania pomocy w formie schronienia za okres poprzedzający złożenie wniosku o przyznanie pomocy, zgodnie z obowiązującą na podstawie art. 14 k.p.a. zasadą pisemności postępowania administracyjnego. W wymienionych sprawach trudno również ustalić datę wszczęcia postępowania z urzędu, za którą uważa się dzień pierwszej czynności urzędowej podjętej przez uprawniony podmiot, o której zawiadomiono stronę, bowiem nie stanowią wszczęcia postępowania czynności wewnętrzne, które są podejmowane w celu wstępnego ustalenia stanu sprawy i oceny zasadności wszczęcia postępowania. Ponadto udzielenie schronienia jest świadczeniem niepieniężnym, dlatego nie ma tu zastosowania zasada wynikająca z art. 106 ust. 3 ustawy, zgodnie z którą świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z pełną dokumentacją.

W sprawdzonych sprawach dotyczących świadczenia usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Wydawane decyzje administracyjne przyznające pomoc w formie usług opiekuńczych nie zawierały wskazania miejsca świadczenia usług opiekuńczych.
   Zgodnie z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej – ośrodek pomocy społecznej przyznając usługi opiekuńcze ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

W sprawdzonych sprawach dotyczących dożywiania dzieci stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W sprawie nr 2 (M.B.) i w sprawie nr 4 (J.B) dołączone do akt sprawy zaświadczenia o wysokości osiągniętego wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia nie zawierały informacji o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne, emerytalne, rentowe (w części finansowanej przez ubezpieczonego) i chorobowe, co jest niezgodne z art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy, który stanowi, iż sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny ustala się na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia uzyskiwanego z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.

W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami, wydaje się następujące zalecenia:

1. Na stanowisku specjalisty pracy socjalnej zatrudnić osoby, które ukończyły studia wyższe nadające uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego lub posiadające dyplom pracownika socjalnego i specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny.

   W związku z powyższym dostosować stanowisko Pani Justyny Krzystaszek do posiadanych kwalifikacji zawodowych.

   Podstawa prawna: art. 116, art. 156 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.), rozporządzenie z dnia 18 marca

2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1786)
Termin wykonania: niezwłocznie.

2. Datę rozpoczęcia realizacji pomocy w formie świadczeń niepieniężnych ustalać z uwzględnieniem wniosku osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, a także pomocy przyznanej z urzędu. Pisemnie utrwalać w aktach, w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji, fakt realizowania pomocy za okres poprzedzający złożenie wniosku o przyznanie świadczeń.
   Podstawa prawna: art. 102 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.), art. 14 § 2 ustawy z dnia 14czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23, ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

3. W decyzjach administracyjnych przyznających pomoc w formie usług opiekuńczych wskazywać miejsce świadczenia usług opiekuńczych.
   Podstawa prawna: art. 50 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.).
   Termin realizacji: na bieżąco.

4. Sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osoby lub rodziny, w szczególności przed przyznaniem pomocy w formie dożywiania, ustalać na podstawie zaświadczenia albo oświadczenia o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia, zawierającego informacje o wysokości potrąconej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w części finansowanej przez ubezpieczonego oraz składki na ubezpieczenie chorobowe.
   Podstawa prawna: art. 107 ust. 5b pkt 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 930, ze zm.).
   Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie

7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Jolanta Sapko
DYREKTOR WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1.Burmistrz Obornik Śląskich

2.a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Ewa [illegible]